

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13469

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 02.09.2019
Sayı: -120.07-E.00000527397

GÜNLÜ

Sayı : 75833232-610
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 04.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.492819 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından tevcih edilen 7/13469 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN

7/13469 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

2016-2019 yılları bazında;

Soru 1- Ar-Ge faaliyetlerini ve patent alımını özendiren mekanizmalara işlerlik kazandırılması adına yürütülen çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bu projeler nelerdir?

Soru 2- Patent hukukunun uygulanması konusunda girişimcilerin bilinçlendirilmesi adına yürütülen çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bu projeler nelerdir?

Soru 3- Patent alma süreçlerinin basitleştirilmesi ve maliyetlerinin düşürülmesi, akademik terfi değerlendirmelerinde patent unsurunun da dikkate alınmasının sağlanması adına yürütülen çalışma ile projeler var mıdır? Var ise bu projeler nelerdir?

CEVAPLAR:

Cevap 1- Ülkemizde, “5746 sayılı Araştırma Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve Yönetmeliği” kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin kuruluş ve faaliyetleri desteklenmektedir.

Söz konusu desteklerle, teknolojik bilgi üretim kapasitemizi güçlendirmek, yüksek kalite ve standartlarda ürünler geliştirmek, Ar-Ge personeli ve nitelikli işgücü istihdamını artırmak hedeflenmektedir.

Ar-Ge Merkezleri; kanunî veya iş merkezi Türkiye’de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az 15 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimlerdir.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında; Ar-Ge Merkezi Belgesi verilen İşletmelerin yapmış olduğu Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım projeleri ile ilgili olarak gerçekleştirdikleri harcamalar desteklenmektedir. Bu kapsamda; Ar-Ge İndirimi, Gelir Vergisi Stopajı Teşviki, Sigorta Primi Desteği, Temel Bilimler Desteği, Damga Vergisi İstisnası ve Gümrük Vergisi İstisnası gibi destek, teşvik ve istisnalar verilmektedir.

Ayrıca ülkemizde Ar-Ge ve patent faaliyetlerinin teşvik edilmesi amacıyla Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından da farklı türde çok sayıda faaliyet ve proje gerçekleştirilmektedir. Bunlar arasında; Türk Patent Ödülleri Törenleri, Patentle Türkiye - Üniversiteler Arası Patent Yarışması, Hezarfen Teknoloji ve Tasarım Geliştirme Projesi ve İstanbul Uluslararası Buluş Fuarı (ISIF) sayılabilir.

Ülkemiz kaynaklı ulusal ve uluslararası patent başvuru sayısının artırılması, gerçek ve tüzel kişilerin patent başvurusu yapmaya teşvik edilmesi amacıyla; yine Türk Patent ve Marka Kurumu işbirliğiyle TÜBİTAK, KOSGEB ve Ticaret Bakanlığı tarafından patent ve sınai mülkiyet başvuru ve tescil masraflarına ilişkin destekler sunulmaktadır.

Bunların yanı sıra; TÜBİTAK bünyesinde patent alımı eğitimleri düzenlenerek özendirilmekte ve bu kapsamda çeşitli eğitim, etkinlik, seminer ve benzeri faaliyetler organize edilmektedir. TÜBİTAK Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)'nde ise; patent başvurusu yapmayan ancak potansiyelin olduğu, TÜBİTAK'ın fonladığı projeler için patent, marka, faydalı model ve benzeri fikri hak tescil başvurusu yapılmakta ve ticarileştirilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca; üniversite ve sanayi ekosisteminde üretilen nitelikli bilginin artırılması ve bu bilginin fikri ve sınai haklar kapsamında patentlere dönüştürülmesi süreci, TÜBİTAK'ın birçok destek programı vesilesiyle desteklenmektedir. Bunlar arasında; 1513-Teknoloji Transfer Ofisleri Destekleme Programı, 1601-Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Artırılmasına Yönelik Destek Programı ve 1602-Patent Destek Programı belirtilebilir.

Cevap 2- 2017 yılında yürürlüğe giren Sınai Mülkiyet Kanunuyla fikri mülkiyet haklarına ilişkin eğitim, danışmanlık, araştırma ve koordinasyon faaliyetlerini yürütmek üzere "*Fikri Mülkiyet Akademisi*" kurulmuştur. Söz konusu Akademinin farklı hedef kitlelere yönelik olarak gerçekleştirmiş olduğu ücretsiz eğitimlerin yanı sıra, özel sektöre yönelik olarak da 2018 yılında 4 ve 2019 yılının ilk yarısında 6 adet sertifikalı eğitim programı gerçekleştirilmiştir.

İlaveten; Türk Patent ve Marka Kurumu, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) ve Ankara Üniversitesi işbirliğiyle Türkiye'de ilk defa 2016-2017 öğretim döneminde "*Uluslararası Fikri Mülkiyet Yüksek Lisans Programı*" açılmış ve eğitime başlanmıştır. Dünyada WIPO işbirliğiyle yürütülmekte olan 8 yüksek lisans programından biri olan söz konusu programda, ülkemizden girişimci aday öğrencilerin yanı sıra dünyanın farklı ülkelerinden öğrenciler de eğitim almaktadır.

Ayrıca; girişimcilerimizin ve buluşçuların patent ve sınai mülkiyet hakları konusunda etkin bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla ülkemizin farklı şehirlerinde üniversitelerde, odalarda ve teknoloji geliştirme bölgelerinde bilgi ve doküman birimleri kurulmaktadır. Türk Patent ve Marka Kurumu'nun 40 Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde faaliyet gösteren birimleri girişimcilerimizi patent ve sınai mülkiyet hakları konusunda bilgilendirmektedir.

Cevap 3- 10 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe giren 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununda yapılan kapsamlı düzenlemelerle patent tescil süreçleri basitleştirilerek hızlandırılmıştır.

Bunun yanı sıra; geçmiş yıllarda patent başvuruları araştırma ve inceleme için yurtdışına gönderilirken, 2016 yılı sonu itibarıyla patent araştırma ve inceleme faaliyetlerinin tamamının Türk Patent ve Marka Kurumunda yapılması sağlanmıştır. Başvuru sahipleri açısından tercüme maliyetinin azaltılması suretiyle patent sisteminin daha az maliyetli olması mümkün kılınmıştır.

Bunun yanı sıra, 2 Ocak 2019 tarihinden itibaren patent süreçlerinin temel aşamaları olan araştırma ve inceleme raporu hazırlanması hizmetinin daha hızlı sunulabilmesi için araştırma ve inceleme talebinin birlikte yapılabilmesi seçeneği de, başvuru sahiplerinin kullanımına açılmıştır.

Yine 2019 yılı başından itibaren; E-Devlet üzerinden gerçekleştirilen araştırma veya inceleme taleplerinde, başvuru sahibinin türüne göre; gerçek kişiler için 10, tüzel kişiler için 25 ve üniversiteler için 100 adet olmak üzere, bir yıl içerisinde yapılan (*patent ve faydalı model*) araştırma veya patent inceleme taleplerinde büyük oranda ücret indirimi yapılarak araştırma ve inceleme raporu talepleri için ücret 100 TL olarak belirlenmiştir.

Bunun yanı sıra, 2015 tarihli “*Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 8)*” kapsamında Türkiye’de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların; kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların, devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların, Türkiye’de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmına ilişkin olarak kurumlar vergisi istisnası uygulanmaktadır.

Son olarak; 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununa 05/11/2014 tarihinde eklenen “*Akademik teşvik ödeneği*” başlıklı *Ek Madde 4’de, her bir takvim yılı için, bir önceki yıl, bilim ve teknolojiye katkı sağlayıcı nitelikte yurt içinde veya yurt dışında sonuçlandırılan proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent çalışmalarına yapılan atıflar, bilim kurulu bulunan uluslararası düzeydeki toplantılarda tebliğ sunma ve almış olduğu akademik ödüller esas alınarak öğretim elemanları için yüz puan üzerinden yıllık akademik teşvik puanı hesaplanmakta ve akademik teşvik ödeneği verilmektedir.*